

"Istarska Riječ"

Izlaži svakog četvrtog uveče
Svakog drugog četvrtka mjeseca.
Illerari prilog „Mladi Istarski“
Preplata za jednog korisnika
15.—lira na godinu, a za
Inozemstvo 25.—lira. Ured-
ništvo i uprava: Istarska Riječ
(Trst)
Via S. Francesco d'Assisi 207. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nestoga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

Krasne riječi jednog italijanskog biskupa

Oko godine 1700. bio je biskupom u Kopru umni Fra Paolo Naldini. Koparsku biskupiju sačinjavahu u ono vrijeme stari sudbeni koparski kotař s Movražom i Sočergom i današnji sudbeni kotař Piran. Izuzeviš ono par graditva, na moru sv. je ostala zemlja u nutrašnjosti bila naseljena Slovincima i Hrvatima. To je i potaklo neke vrijednije koparske biskupe, da obrate poseban pažnju i na duhovne potrebe podrijetelj slavenih vjernika, jer je u biskupiji bila velika većina.

Tako je eto godine 1700. spomenuti biskup Fra Paolo Naldini u svojoj «Corografia ecclesiastica ossia descrizione della Città e della Diocesi di Capodistria» napisao medju ostalim, i ovo: «Si uniscono dunque le due nationi nella città e nella Diocesi esistenti Italiana e Schiava, nel più culto dell'unica, santa e cattolica Religione, e come l'una e l'altra vanta per ragioni d'origine spiriti generosi e grandi, perché pieni di gloria, nel maggior ossequio e splendore di quella santamente gareggiano. Se le chiese in Capo d'Istria, in Pirano e in Isola, erette e restaurate, ed i Consorzi ivi fondati o accresciuti, sono parti della pietra Italiana, anco nelle ville Diocesane alla riedificazione degli Altari ed al molteplice delle Confraternite s'impiega la divisione Schiava. E ben dimostra il Signor Iddio gradire i gloriosi affetti d'entrambe le Nationi, poichè se provvede (Dio) agli Italiani venerandi sacerdoti, che loro portano le divine preci, li salutiferi Sagramenti, e la S. Messa nell'idioma Latino, e gli istruiscono con morali discorsi nell'Italiano, concede anche illi Schiavi (forse con più ampio privilegio) sacri Operai, che non solo Prediche, ma Ufficii, Messe, Sagramenti e quanto può desiderarsi da un buon Fedele, li somministrano in linguaggio Schiavo, loro proprio e congenito. O QUANTO PIU' ALLACCIANO L'HOMO LE VOCI DEL MATERNO IDIOMA, E QUANTO PIU' FERISCONO IL CUORE GLI ACCENTI ISTILLATI COL LATTE! Avvertita questa Chiesa Giustinopolitana, che di Nation tanto diverse coadunò nel culto diocesano conosceri i Pedeli.»

Danieli smo ovo nekoliko rečenica u jeku, u kome su napisane, u nadu, da će kome u Italijanskom latinizatoru pasti pod oko, pa da će o njima koliko da razmišlja.

Da ne ponavljajuč čitav ovaj odjek u prevodu, navest čemo u nekoliko riječi njezino sadržaj.

Biskup Naldini veli, da u njegovoj biskupiji živi dvije narodnosti: Italijanska i slavenska, koju on po običaju onog vremena zove — Schiava. Obje se narodnosti ponose s pravom muževima velikim plemenitom i slavnim, koji se takme u svom nastojanju, da povećaju čast i slavu svete,

i tugujuemo i veselimo se svojom čistom narodnom dušom.

Cim si uzimaju za cilj našu stručnjene, da hoće akz ne milom, a to makar i silom, da nam oduzmu ono, što je naše, da nam trguju našu djeciju iz kodjenih majčinskih grudju, da je nas preizvrsti i mirze, onda nas diraju u najosjetljivije mjesto. I kao takovi osvetljivi, čustveni i vjerni narodnjaci, ne možemo da pjevamo našim narodnim ubojicama slavoslovje, ne možemo da obnovimo našu smrt i ne možemo da mučke prelazimo preko naših narodnih lješina. Naša čista narodnost, ljudjav se svega nasega i naravni zakon nam to ne dopušta.

Stoga se mi danas, u toj najtežoj našoj narodnoj borbi hvatamo svih čudovitih i zakonitih i naravnih sredstava, da obranimo našu svetu narodnu pravu.

Toj velikoj borbi za naš narodni opstajak mi ne čemo da klonimo pod okrutnim jarom naše teške narodne sudbine. Mi se državili našeg. Neke razgraničane Italijanske novine nas drže za «mangaitaliane» — italijanozerde; — to ne usijane glave su sasvim na krivome putu. Takovim pisanjem dozvukaju, da ne poznavaju naše narodne duše. Nas cilj nije niga bio, da mi kojega Italijana poslavimo. Mi smo u našim narodnim bombama samo ono što je naše dizali, probudivali i osvjećivali.

Mi postujemo narodno čuvstvo naših suplemenjaka, ali sve dole, dok to njihovo čuvstvo ne prelazi svojih granica, dok ne predje u nasilje, da istrijebi, uništi i poljoprivreda sive ono, što je naše. Neka znadu, da i mi osjećamo svojim narodnim custom

izlaži svakog četvrtog uveče. Svakog drugog četvrtka mjeseca. Illerari prilog „Mladi Istarski“. Preplata za jednog korisnika 15.—lira na godinu, a za inozemstvo 25.—lira. Uredništvo i uprava: Istarska Riječ (Trst). Via S. Francesco d'Assisi 207. Telefon: 11-57

Oglaši stoje 4 lira

za svaki centimetr vitina
širini jednoga stupca. Za vilen-
kratno uvođenje daje se značaj-
nija popunjivačna pogodba. Plat-
i se u mesečnim periodima. Dostat-
i se šalju začinjivali, a nevar-
i manji. Nepraktična se plesa-
ne primaju, a nuklopiti se ce-
vražuju ni u kojem slučaju.

Baš to nasilno zatiranje sa strane naših gospodara, učvrstilo je našu narodnost i užidlo našu narodni ponos.

Nas narodni čovjek se ne vrijedi, ako mu koji veli, da je Jugoslaven, da je Srbo-Hrvat; ne, on se time ponosi i dicit. Ma čim mu i ta imena spomeneti, on usplasti svojim čistom narodnom ljubavlju. Ponosam je, dačle, što ga je slavenska majka rodila; u Njoj živi, u Njoj umire. U toj velikoj gornjostanoj narodnoj borbi ne osjeća se, da je osamljen. Uverjen je, da će i pred njegovu borbu sinuti sunce ljepše i pravednije budućnosti, stoga on ne će da klone, već se ponosi, što pripada tom slavenskom plenumu, ponosi se svojim imenom, svojim jezikom i svojim junakačom braćom, koja nisu klonula i izgubila svoju narodnost u pet stoljeća pod turskim jarmom. Naš je dačle čovjek istoga roda i jezika. Zato su mi u svu njegova braća, srođen slavenskog svijeta mila i draga. Ta brat je mao, koje vjerje bio!...

DOPISI

IZ RIJEKE

Izbori u Jugoslaviji — Zatvoreni most — Pedi-
zmačija — Pripreme za rječke izbore.

Na Rijeci ima — da tako kažem — viši čudni negoli ljudi, pa nije čudo, što su vrlo pomiješani bila i čuvstva, kojima se ovdje očekuju rezultati izbora u blizini kraljevine. Jedni su očekivali strašna krvoproljeda i željeli ih, da bude čovjek istoga roda i jezika. Zato su mi u svu njegova braća, srođen slavenskog svijeta mila i draga. Ta brat je mao, koji je vjerio!

Najuzbudniji bili su trgovci, jer se bilo protulo, da će most radi izbornih dojedavati u nekoliko dana zatvoren. Vi znate, što to znači — most zatvoren! Most zatvoren znači — još veću pustost i praznjenje u svim dužinama gradišta... pa vi, ako možete, zamislite sebe radost, našu dučanđadžiju, kad su doznali, da će most biti zatvoren samo za neštoliku sati!

Imamo, brate, više sreće, negoli pameti... — Imao sam, da vječno živjeti, ne bez razloga... — Imao sam, da je nedjelja i da će se most kasno otvori, vidjet ćete, da će još ki ta dinarčić pasti na vaš řep... — gorivo mi jedan moj kum i prijatelj, naša gospodinčar po zvanju. Pa nastavio: — Danas se tamo preko neči — pak će sve ovamo magnuti. Već se će toči — pak će sve ovamo magnuti. Već se će nositi mlijekom naših dobrih majka! Ugleđajte se u onog plenitog Italijanskog biskupa iz Kopra, podijete njegovim putem — pa čemo mi svima vama biti od srca zahvalni... kao što smo zahvalni Fra Paulu Naldiniju za one divne, i tako istinile i uvjerenje riječi:

«O quanto più allacciano l'uomo le voci del materno idioma, e quanto più feriscono il cuore gli accenti istillati col latte!»

I u istini, uvježa gospiona puni najsjetnijih birata s priječju. Fatta la legge, studiata la legge, s priječju. Fatta la legge, studiata la legge, s priječju. Fatta la legge, studiata la legge, s priječju. Čujem, da je tako bilo duže čitav život. — Kudu ču i ja, ne li kdo li kuma, među svoje stare poznanike? Bilo ih je oko dvadeset. Posjedali su stalove u grupicama i po strankama — valjda osam redom, kako su ju strankama stajale žare, u koje su oni bacali svoje vječne «biloci». Zametuo se razgovor, dakako o izborima. Razgovor isprva tih, diza se više i više, kako to obično biva kraj slobodnog Istrijanca. Najprije su izmenjivali mali i stonići za pojedinim stoloničama, a tada, to su u razgovor počeli da upadaju u drugi, iz susjednih, »protivničkih« stolova. Drugi, da brate, brate kai da drugie po svjetlu. Svaki je branio svoje kuglice, i svoju izbornu žaru, a lupao, razumje se — po tudjima. Nastupa uputaše mene, da im ja kažem, Šta je mislim, o toj čitavoj trapuli. Odgovorio sam im, da sam ja riječki »regnicole«, pa da po međunarodnim zakonima nemam prava, da se mijesame u unutrašnje poslove jedne druge — nato bepe! — prijateljske države... Oni su se poklonili ovoj mojoj diplomatskoj smičici i nastavili da se prepriru. Govorili su, dakako, svi u istu vrijeme. Tu nisu više drugo nego: PP, DTS, HRSS, PS, SDS, i sve tako. I što je više kvartina dolazio na stol, to su se slova alfabeta sve više mješala, zapletila, da se naša žara nisu razmalo ništa, već li se činilo, kao da su u nekoj početnoj školi, gdje malo djeca od šest godina pentaju slova, što im učili napisao na placi. Postiže se i ta slova nekuda izgubiti; ljudi se približavaju jedni k drugima i počeli da se sata, bokčaju, ali bratski, prijateljski, kao da su vi zisli van iz jedne zajedničke žare.

Evo, kakova čudesna stvara dobiti, bilo Istarsanac, »kakovage ni s Franjo Jožef nikada bil!«

Sjutradan otišao sam na Sušak. Sve mirno. Sveti vegec i zadovoljan. Ne grizu se. Ne ubadaju. Pitam, što je to, i neko mi odgovara, da su svi vanredno dobro raspoloženi, jer da je svaka stranka uvjerenje, da je ona dobila Zadovoljni svi, pa zadovoljan i ja. Uvjeren je, da je da nije niko došao i niko izgubio. Da je ona dobila zatim vrata natrag u svetu gospodarstva. Da deš od sunca pa do mjeseca ne bi nastao

ovako dragih i sjajnih ljudi, kaošto smo mi južni Slovenj. Jesi, Boga mi!

Keši svu znaci kažu, rek bi, da ćemo i mi na Rijeci imati doskoru izbore i to za rimski Parlament. Po novom izbornom zakonu pripadao bi rječkoj provinciji samo jedan mandat. No kažo na Rijeci ima više njih, koji bi radi postali zastupnici, to se ide za tim, da se na nadležnom mjestu istreže još jedan mandat. A to je tek jedna kapljica vode u velikom fiumansu, kadidatske aspiracija...

I tako se nameće pitanje: — Tko će sve da kandidira?

Da ne to odgovorimo trebali bismo prije naići odgovor na pitanje: — Tko će da ne kandidira?

Strpljen — spasen, ima znakova, po kojima se može suditi, da je čovjek borba već jako blizu. Tako je napravljku suće došao k Ninetti neki indišnik, koji izlazi na površinu samo kad su izbori, baš kao i neće nemirisljive stvarice, što se za velikih poprkava prve pojave na uzbrdanim valovima. On je, dačle, došao k Ninetti i pitao je, da li se sjeta, kako je tena toga i toga gospodina bila nikakva i prije negoli je pošla za nj...? Ninetta odgovorio je strijela, da ona zna i to i svu ono drugo, što je iz toga slijedilo. Ona ga je, veli i poslije varala, a on joj je svejedno ostao pod papucom.

Pridrige samo k mane, ako ćete ca znati... Ja vam ih znam od svakega kulora... je rečala Ninetta, a meni se to na žao dalo.

— Nmetta, rekoh joj, to su familjne pi-
kante, qstavite to... Najzada i vi sami
imate nešto putriču na glavu... I vi ste u
svome vrijeme letjeli od granatiera do artil-
terije i farisača do šipka do garofula, pak...

— Neka sam — ca bi bilo — živo je — a

sada: à la gvere come à la gvere — odgovorila ona meni francisci i otišla.

Po ovome sudim, da su i u nas pripreme za izbore u panom jeku...

Rokac.

IZ PREGARIJI pri Podgradu.

Sušak. — Taksas na žganje. — Hisno preiskave.

Sola. — Prednja.

Ko sem zvezdel, da ni u Brčkini blata, sem se takodjek podal na Pregarje. Ljudje so veseli blage zime, ker lahko opravljajo razna dela. Tare pa druga nadloga; ostali so skoraj brez vođe. Lanjsko zimo so prav gotovo imeli več žganja, bili te takse prosti. Priporoči se novu občinsku zastupstvu v Podgradu, najpregleda ta moderni zakon; zelo radi bi vedeli, kam je sel denar, ki je bil istrijan in imenu te taksas.

Lanjsko levo se nekateri Pregarji plačali neči občinsko takso na žganje. Nekateri so plakali tudi čudi 200 L. Neverjetno pa vendar je resnično, da so drugi, ki so imeli mnogo več žganja, bili te takse prosti. Priporoči se novu občinsku zastupstvu v Podgradu, najpregleda ta moderni zakon; zelo radi bi vedeli, kam je sel denar, ki je bil istrijan in imenu te taksas.

Bilje se pomlad in lepi dnevi. Začele bodo hodići razne komisije na Pregarje, da bi sazidale. Ker pa u komisiji ni nobenem zidarja, je ljudstvo izgubilo upanje, da bi vedeni valjeno novo solško slavbo.

Dne 4. t. m. so napravili kr. orozniki iz Podgradu hisno preiskavo g. Vilktorju Bubnič. Nastali su u neki omari strašansko bodilo, ker je bilo preveliko, so ga moralist nesti v Podgrad v omamjenjem merilu. Isteđa dne so napravili hisno preiskavo tudi pri gosp. včeljelu Petru. Uspeh je bil baš negativ.

Samo u pretpustnem času, zato so me zanimali tudi temu primere novice. Pravijo, da so mlada dekleta jačo žalostna, ker se letos ne bude vlekla »dišja« — (Nauada je namreč ta: ako se u teklu letu nobeno dekleta ne moži, mora najstareje vleći na dan pusta eno desko skozi vas). Zvezdel sem se nekaj. Dekleta so začela bojkotirati ženitvene vence. Nisem mogel dobiti pravega uročnika. To bo gotovo velača. Tektor, ako ni pozabil takrat, ko je moral s svojim šestimi križi bezali od »pupe«.

Sitnež.

IZ BUZETA.

Mučenje hrvatskoga učitelja.

U petak dan 6. tog mjeseca u 8 sati na veler došli su iznenada u kuću gospodina Vinka Šepića, umirovljenog učitelja, gospoda oruznički poručnik, maresalj i još četiri druga kabinetnici. Došli su, da mu pretraže stan. Gospodin učitelj je u to vrijeme u kućini čitao. Dok je njegova bolesna supruga već spavala u spavačoj sobi. Moramo da spomenemo, da je jedva tekla pred smrću jednoj opasnoj operaciji. I kao takova nalazi se još u bolesnom stanju. No, to nije smetalo slavnu gospodinu, već svojom lampionom ravno u spavaču sobu. Supruga se tako prestrala, da se je onesvještala. Da, bila bi sljoro umrla, da nije jedan karabinjer isao zvati susjede, a drugi je tekao po lječeniku u grad, koji je suprugu da neka spuni i tako je nekako za ono vrijeme spasio. Dakako, da to nije smetalo, da gospodin pretraže sve kutje. Rabotu je trajala dva sata, da u kasnu noć. Nasli su g. Šepiću jest do sedam brojeva »Istarske Riječi« i to su slavodobito odnijeli sobom i — domovina je spuštena.

Kada bi buzetka gospoda manje mrzila i smrđala bila, kad bi ih više štovali i manje sikeširali, bilo bi to na veću čast i korišt naše države.

IZ PORESTINE.

Gospodine urednici! Molim Vas, da mi još taj dopis primite u objedesni broj, pa Vas občejem, da će mi biti ispod časti baviti se unapred gojsarjanimi »spisatelja« radnika i sešaka.

U br. 6. tog nezpozvanog lista napada se na urednicu »Ist. Rijeć« baš ostro radi dopisa iz Sv. Lovreć, a br. 7. radi istog dopisa nadajući neki Svetolovrečani, t. j. Tomić i g. Vladu na nekog Baderjanina, koji bi imao biti dopisnik onog dopisa.

Baš su me spogodili u srce, pa odavna se njezini tako nasmijao i »od gusića«.

Prije svega — ja dopisnik onog dopisa njezini, sam, te održavam sve ono, da se držim Svetolovrečanom i da zabadam svoje »uzanane prste« u Sv. Lovreć. A sličen se s njime, pa u zadnjoj ste hajci na »Ist. Rijeć« od »Vlotreva braća« pa do »Mali sitni rads« dali svoje priznanje i sav svoj gnev na onu »krpu«, kojom bi vam navodno bilo ispod časti govoriti.

A znate li, tko je onaj »čestiti« starac, komu su trojica »prijetelja« pleskala kad je svršio svoj govor proti »Ist. Rijeć«? To je taj Mate — bivši prodanac, pa Hrvat, pa najosuđevljeni širitev Krtšteve »Sloge«, pa onaj — koji je najzad votal na cesara Čeka Bepu. Divan aplauz! Nu bar da znaju, komu su pleskali!

Sutra će mu možda pleskati koji republikanc, a prezurta koji drugi.

Da ju Pajac tako daleko od Baderne — to znamo svi — ta na oku nam je! Onaj dan ga je možda svenčeno Tome prenio, aleko jer inače gora s gorom se ne sastaje.

Što se tiče frasama — to mi je novi titul — i ne lutim se, jer bačva da je ono što ima. Samo bi molio Tomu, a i Vladu, da mi bar pošaju, iskanjući koje framasmene želite. A ne sjeda li se Tome, da je meni (a i drugima sudeti) po dopisu iz Sv. Lovreć u »Ist. Rijeć«) rešek pod prigonom, da je on bezverjanac, koji ne vjeruje ni u Boga? Očekivao je taj čovjek, koji je zatajio Bogu i od mene iste riječi, da budemo »kompanji«, ali on toga ni nikoji na svijetu i nikada nije čuo! Toliko dajem u znakom njezini i svima!

O zamazanim prstima neka govoriti svatko, ali samo Tome nelj. Ja u Sv. Lovreć nijesam nikada zabadao svoje ruke, a on je iz Baderne baš dobro umazane odnio. Nek je se sami jeti svoje žrtve, »Gospodarskog društva«, na čiji račun se je napunio za što za ništa zemljistvo od Pajara — pa sve do Sv. Lovreća. A zar sam mu stogod dužan, pa mu nijesam platio? Zar sam djejlio s njezine robu za pajarske pogorelice? Pajaranji, koji su ostali bez krova na putu, dobro poznaju svog deliju, ali štete. Predobri su.

Nu ja znam, kako bi očistio sebi ruke! Samo da stupim u Vaše kolo, kao i svi oni vaši vodje iz ovih krajeva, koji su se ogrijesili o jedino Gospodarsko društvo!

U ostalom, što ćemo se ribati, kad drugi nas ne poznaju, a Poreština znade što smo, iako ne pišemo.

»Prijetelji« neka znaju dobro, da naš seljak je bistar i da će upoznati lagano vruće u očevi koži. Bog i Njegovo Sveti Ime vam je sredstivo za kupovanje male »vole« za skore izvore, pa mi se prikazuje kao quasi sejaci. Demagozi sto najgovaniji, a ne znate, da ćete i nadalje kao i ostala inteligencija biti u oku sejaka »gospoda«, dok god se cijeli i ne budete znojili na polju smalo kašće, a sa par pečenih i škorosnežoljenih krumpira išli na počinac. Došel! (Onaj Vas tusti drug iz Gorice ne živi ovako). I mi smo seljaci sinovi, kao i Vi, pa čemu se hoćeće prikazati boljima?

A sada »prijetelji«, na posao! Govorite i dalje, vičite, izmazite još »čakav« išpr titul — na to je sav Vaš rad, u kojem stižeši record, a dobit Bog će vam blagosloviti triad. Niz nadjesam bio vičan da se bavim ličnim zadirkivanjem. Ostalite mirno »dove« la rendi, la pendi«, kako je užikao jedan vaš govornik pred svima na skupštini u Baderni, pa se vama farizejima najsrdačnije zahvaljujem.

(Ime mi stoji u uredništvu — bili ču bar iskre, a ne kao oni bezimani Svetolovrečani, koje će moći, da ih naknadno skupe).

P O D L I S T A K

Dr. IVAN HASLINGER:

Nauka o zdravlju

Prije mnogo stotina tisuća godina živjeli su ljudi kao životinje. I Sveti Pismo kaže, da su prvi ljudi bili goți i da su živjeli zajedno sa životinjama. Tek kad su se toliko osvijestili, da su spoznali da su ljudi, da su nesto drugo negoli životinje, pa kad su se iz toplih krajeva, gdje ih je već previše bilo, raselili po svemu svijetu te su dosli i u hladnije krajeve, počeli su osjećati potrebu, da se odjeljavaju i štite od vremenskih nepogoda. Prvo odjelje im je zacičjelo bilo hlače, postje su sebe pleli ogrtice od lisca i slame. Živjeli su isprva u šumama, a poslije su se sklanjali u spilje. Od groma i munje upoznali su vatru. Naučili su spoznati, da je na vatri prženo meso tečnije i mekske od sirovoga, kojim se su prije hrani. U spiljama su ložili vatru. Tu im je din oči izjedao, pa su se mogli doseguti da probiju iz spilje škulju, kuda je dim odlazio. Tako su upoznali potrebu dimnjaka. Kad su znali već loviti divlju zvjerad, ogulili bi im kože, pa su sebi od krvna nacinili ogrtice te do-skora spoznali, da ih ova krzna bolje štite od zime negoli slama. Gdje nije bilo spilja, moralni su sebi sagraditi nekakva skloništa,

gdje će se ohraniti od zime, kiše, oluje, snijega i leda. Zabilje su u zemlju kolce, pa su objesili i pričvrstili na njih kože od ubijenih većih životinja, od divljih volova i tako se načinili šatore.

Postje su sebi pleli od siba kuće, pa kad su vidjeli, da kroz šiblje duha vjetar, omazali su stijene načvrenom zemljom, ili su ih oblagali kožama. Njihova naseobine bile su isprva obično uz vodu, uz rijeku i potoku, jer bez vode nisu mogli živjeti. No rijeku su i potoci znali nabavljati, pa bi im poplavili njihove stanove; gdjejkoli se i utopio za poplavu. Onda su gradili svoje stanove na brežuljicima uz vodu, aako takvih nije bilo, onda su sebi pravili skloništa na visokim stupovima, jer su se uvjerili, da im vla-ga škodi. Okavko su ljudi malo pomalo, vrlo polaganio, ali ipak uvijek stalno napredovali, pa su kroz tisuće godina naučili, kako treba živjeti, kako se treba odijevati, kako treba i što treba jesti, kako stanovati, da im se zdravije bolje sačuva i da sebi život produži.

Eto čeli su, da su naši predci stanovani u spiljama; mi danas živimo u kućama. Naši predci odijevali su se u sirove kože, a drugiče, su bili goți, naše snađe danas misle, da ne mogu u crkvu, ako nije sva na njima »singano« i vezeno, a po zimi oblaćimo dobre binje, čizme, surke i šabare. Nasu si-

treba izgubiti dva sata, dočim iz sera smo za četvrti sata do Pregajene.

Uložila se je o tom molba na Intendantu, ali do sera, kada je tako još, pravi »koži put«, je bila odbijena. Iz te Škotske naredbe proizlazi za svaku ladju ova škoda: kad ladj stigne ispod sera mora, da prodje kraj zabranjenog voća — Pregajene, i da voću još stavlu u pol, da stigne na Porozinu, tu iskra robu pod nebeskim krovom i ona se vraća prazna u prazne barake na Pregajenu opet jedan sat i pol. Odavde mora kucati u selo, a iz sela u lovacim po robu na Porozinu dva sata, iz Porozine do selo opet dva, to je ukupno sedam ur i pol, dočim bi se Pregajene izgubio samo put ure. Ovo je proračunano za dame, kada je more mirno a vrijeme lijepo.

Znade, da je ovo na našu škodu, ali pitamo, je li to na korist i čest finance, i znade li financa bar osnovne pojmove u socijalnoj matematici, te bi bilo krajnje vrijeme, da se to uredi, ako ne bolje, a ono bar, kako je bilo prije!

IZ SVETOG IVANA OD ŠTERNE.

Na našem kraju snašla nas velika tuga i nevolja. Uz štetu i tlačenje, koje nam zadaje naš protivnici, hara u našem kraju nemije ščeratice.

Ljudi poboljevaju kako snopovi, a dieca nam podlijevi nemiljo bolesti, i svaki dan imamo po 2 mrtva i isto toliko pokopanih. Lječenik je daleko, telefonično, aamo, tamo, pomoći nam nije.

Što je najveće zlo, većina ljudi ne zna, kako postupati kod te bolesti, pa Vas molim gospodine urednici, neka nam koji lječnik dade upute preko vaseg lista, bili ćemo Vam zahvalni, jer ta bolest i druguda hara.

Franina i Jurina

Fr.: Jurino, ča je to pravo za pravo — Senat?

Jur.: To je ono, ča je vaše bila takozvana Gospodska kuća. Kad bi se vašem parlamentu sklepal zakon, poslali bi ga na Gospodska kuću, da ga i tamo malo stave na rešeto, a kad bi ga gospoda preteretači, onputa bi zakon puštao Franc Jozetu, da ga potpiše. Upravitko je i u Italije.

I vašem parlamentu sklepal kakav zakon, a onda ga prenosi stenačko kakov zakon, a onda ga onputa gredu s njim na Senat, da gospodar senatori na tem zakone mlate praznu slamu, i kad je i to gotovo, onputa ga nese kralju na potpis. Zač pišta?

Fr.: A tak. Neki dan je vašo načelo »Reče« bilo pisano, da je neki Tolomej na rimskem senatu, rekao, da će do sest let sva-

remška dečica sa Tirole postat Talijani, a i njihove materi i oci, da te va to vreme obrnuti onamo, kamio on novi vetr puše.

Ja pak mislim, da će se ta gospodin Tolomej prevariti. Ni svi pak siguran, da će se prevarit. Nima na svete tegu paranku, ki bi mogao Nemca prisilit, da postane Talijani, ni on nejegov dete.

Fr.: Tolomej misli, da te ih školi obrnut.

Jur.: Ja da ne bi svaki Nemac imel domu-

svoju školu, i da ne bi svaki Nemac bio svojim detetu učitelj! Ja znam, kako je puni njih. Vaši klijenji, kada je načaće, ali meti se, da je nemski zajib — zajib twoje materi! Spomeni se, da si Nemac! i gledaj, da va nijednoj prigode ne zataj svojega millega zajib!... Kade pak to ne piše — tamo se tako govori. Kod obeda, kod večere, prej nego gra spati nemski otac, da pak nemška mat, govori svojemu detetu: Ti si Nemac i Nemac trebe da ostaneš uvek, do zadnjega twoga dana! Take Nemci odgajaju svoju decu.

Fr.: Zato te njima i ostati vavek Nemci, neka oni Tolomej govoriti ča je volja i dragi! Jur. Pak puni njih ti je svaki čovek jedan borac. Njihovi školani ljudi, njihovi delavci — svaki gleda, kako bi svoj nemški, narodnoj stvari ča više korišteli. Međi njima ne češ načaće nijednega, ki bi rekao: Viya la Španja, dove se beve jedno, neka gre sve po vrage! — ja se ne pačam! — i tako napred.

Fr.: A su pak mej sobum koliko složni?

Jur.: Ne misli ni oni svu jednak, ma oni, aki imaju ča mej sobum gledaju, da se lepo po mrta v isto toliko pokopanih. Lječenik je daleko, telefonično, aamo, tamo, pomoći nam nije.

Što je najveće zlo, većina ljudi ne zna, kako postupati kod te bolesti, pa Vas molim gospodine urednici, neka nam koji lječnik dade upute preko vaseg lista, bili ćemo Vam zahvalni, jer ta bolest i druguda hara.

Jur.: Tako je to vavek bilo. Va knjigah piše, kako su nekada Grci stvarali na neki grad i nikako ga nisu mogli predobiti. Najzada su spomenili i napravili jednog strahovitega konja od drva. Skrisi, da nijedan ne vidi, zavuklo se je nutar u lega konja trejet. najvećih grčkih junaka, a svu drugi Grči su se za tem ukrigli na svoji brodi i digli sidra i odjedili vanku na otvoreno more, kako da gredu tobože doma. No oni nisu sli doma, nego su se skrili za jedan otočić, da vide, ča će se dogoditi. Cim su oni odjedili, grajanici onega grada otvorili su vrata i šli su veselo vanku i veselili su se, da su Grci odjedili. Stali su okole omaga konja i čudili su se, kada je velik. Nato je neki rekao: — Ala, nesmo ga nutar va grad! — Nesmo ga! Nesmo! — vapili su svi na jedan glas. Samo jedan čovek se je našao, ki je rekao: — Ja se bojam Grki i onput, kada nose regali... No oni su sveđeni učinili, kako su namisli; ponesli su nutar konja, a kada je bilo u noći, onih trejet junaka je skloštilo vanku, da su se senjal onem, ki su bili zada onoga otočića i malo zatem celu je grad bil na plamene i Grči su pobedili.

Fr.: Ja bim otel, da ov nauk zapisu seba za uno neki naši ljudi, ki se lahko puščaju, tolit od lepeh i slatke besed onih, ki bi nas najvojeti optuva zlice grobo. Najlepše je poč svojim putem ravno, kako gredu i Nemci va Tirole. Ni levo ni desno!

Jur.: To i ja govorim.

DOPISNIČKA UREDNISTVA

Što zakutni piskar tvrdi, da je dr. Stanger rečao da je onomade stajao u štupnom odboru 1922. i žadan fašista, to sto. No piskar se je uvelike porozao. Jadrnik uopće nije ni po-mislao na to, da se je onim rječima ciljao na njega, cije su veze sa stanovitim kru-govima bile poznate (Ciccolanti, Villasantia, itd.). To je poslije još jasnije izšlo na dan.

Najbolje bi bilo za njega da bude tih, jer o njemu smo stvarima dosada šutili (na pr. o predikama u Sv. Katarini i o mnogočemu drugom).

cerno živjeti, da sebi zdravljie čuvamo, a zoru je higijena. Ta nauka nas dakle uči, kako ćemo udesiti naš život, naš stan, naše ljeđe, našo odtjelo, kako ćemo odgajati djecu i još mnoge druge stvari, kako hoćemo da cuvamo naše zdravije i da nam narod tude zdrav, čvrst i krepak.

Ali varao bi se, tko bi mislio, da pojedinačno u tome što postici, ako ga drugi ne pomažu. Badava čes se ti čuvati od zaraznih bolesti, ako tvoj susjed isto ne čini. Ti možeš imati još tako čistaču, možeš paziti, da ti svaki učitani budu čisti i čisto odjeveni, možeš se čuvati i zaraznih bolesti i napuštaš svoju djecu, da okolo po selu pobajdaju bolesnici, sve to može da bude najednom učušaud, ako ti dodje u kuću zarazni, ukušeni susjed, pa ti zarazi ukušanje, koji će oboljeti. Dakle, ako hoćemo u zdravstvu postići neki uspjeh, onda mora sav narod da živi po ovim pravilima i tek onda će taj narod biti sretan, jer će biti zdrav.

U svakoj srednjoj državi postoje zakoni, jer čuvaju i stote državljane od kradje, zlostavljanja, ubijanja, smetanja posjeđa i mnogih mnogi drugih neprilkika, prekršaja i zločina. Svaki državljani treba da se strogo drži tih zakona, jer će inače imati pogoda sa kaznenim sudom.

Za je zdravje manje vrijedno od četvrti imućstva ovoga svijeta? Smijemo li da ne smetati ludje zdravje i stetu mu naročiti?

Politicki pregled

Sastanak velikog fašističkog vijeća u Rimu

Pred nekoliko dana sastalo se u Rimu veliki fašistički vijeće. Sjednici su prisutstvovali svim članovima vijeća, osim ministra unutrašnjih poslova Federzjanu, koji je bolestan, te ministra financija De Stefaniju, državnog podsekretara Grandiju i generalu De Bona. Mussolini je na početku sjednice izrekao govor, u kojem je pozdravio kaštarog druga De Vecchija, koji se prije nekoliko dana povratio iz Somalije, gdje je vršio funkcije guvernera. U svom govoru Mussolini je istakao da je danas fašistička stranka ostala sama na prištu, u borbi protiv svih ostanaka starih parlamentarnih grupa i stranaka. On smatra, da je ovim fašistička stranka počinila, kako je fašistička revolucija u cijelini provedena i da nema te stradale, koja joj se može suprostaviti. Kriza, koja je u junu prošle godine započela, već je pretvorena. Mi smo, rekao je Mussolini, odmijeli pobjedu, u velikoj bitci, koju smo vodili s protivnicima, ali još uvijek nismo dobili rat. Zato treba da radimo združeno na pripremanju terena za konačnu našu pobjedu. Ta pobjeda, treba da bude definitivna i u njoj će podići svu ostaci preživjeli stranaka. Fašizam je snažan i stoji čvrsto na nogama. Sada treba da ga usavršimo i naše redove pojaćamo. Svi oni, koji skrenu u tu koju teče naša moćna struja, nestrat će. To je bitka historije, koja nam već jest godina daje potpuno pravo. Mi idemo smjelo susreti sutrašnjosti i bježemo spremni na sve žrtve, jer smo uvjereni da naša vojla mora pobijediti.

Poslijе tog prešlo se na raspravu o stražeckim pitanjima. Na Mussolinijev prijedlog ponovno je uspostavljen generalni sekretarij stranke, te je za generalnog sekretara jednoglasno izabran poslanik Farinacci, poznati ekstremista u fašističkoj stranci. Za 21. aprila sazvana je u Rim konferencija svih fašističkih organizacija u zemlji.

Akcija Habsburgovaca u Srednjoj Evropi. U sjednici austrijskog budžetskog odbora, prilikom diskusije o budžetu ministarstva unutrašnjih djela, poslanik Deutsch učinio je senacionalnu otkrivenju o monarhijskom propagandi u srednjoj Evropi. Deutsch je izjavio, da iz Budimpešte dolaze u Beč monarhistički emisari, koji ih odziraju tajne skupine. Policiji je poznato, ovo rovenje, i u izvještaju kancelarije saveznog kancelara ona saopštava, da se uslijed zastrane odnosna između Rumunije i Rusije i unutrašnjih političkih vrelja u Jugoslaviji primjećuje, da se u Madjarskoj pojava propaganda, koja ide za tim, da se izgubljene madjarske oblasti otečijepi i ponovo pridruži Madjarskoj. Teleki, Andrássy i Esterházi izdali su ogromne slike za ciljeve Prosvjeti Madjari; odake takoder primaju suvremenje vojničke organizacije u Madjarskoj. Teleki i Keglević upravljaju organizacijama omamđenskih odjeljenja; puškovnik Sekeli i major Lehner stvarili su nove organizacije, koje su organizovane po principu letetskih vojnih komandama i koje stope u stalnoj vezi sa Lehnerom i Prnjom. Centralna vojna organizacija nalaze se u vezi sa Španskim i obavijestnim mjestima u bivšim madjarskim oblastima. U istom smislu rade madjarska udruženja u Pragu, Beču i Temišvaru, iako ova udruženja ne nose nikakve političke boje. Madjarska monarhistička udruženja nalaze se u stalnom kontaktu sa reakcionarnim krugovima u Njemačkoj, od kojih takoder primaju bogatu pomoć. Bivši njemački pomorski oficir Werner Kunz predstavlja njemački stalnog savjetnika, koji prisustvuje svim skupovima.

Velike istočne države priliv zapadne Evrope i Amerike.

Svojedobno smo javili, da je između Japana i Rusije došlo do prijateljstva ugovora. Tom prigodom smo napomenuli, da se taj ugovor u glavnom odnosi na gospodarske koriste između obiju zemalja. Međutim sada doznamo, da se u tom ugovoru nalazi i jedna klauzula, koja naglašuje, da se dodatak ugovoru ne će objedini u obliku nekih političkih boja. Madjarska monarhistička udruženja nalaze se u stalnom kontaktu sa reakcionarnim krugovima u Njemačkoj, od kojih takoder primaju bogatu pomoć. Bivši njemački pomorski oficir Werner Kunz predstavlja njemački stalnog savjetnika, koji prisustvuje svim skupovima.

Velike istočne države priliv zapadne Evrope i Amerike.

Svojedobno smo javili, da je između Japana i Rusije došlo do prijateljstva ugovora. Tom prigodom smo napomenuli, da se taj ugovor u glavnom odnosi na gospodarske koriste između obiju zemalja. Međutim sada doznamo, da se u tom ugovoru nalazi i jedna klauzula, koja naglašuje, da se dodatak ugovoru ne će objedini u obliku nekih političkih boja.

Na zamolbu italijanske vlade italijansko-jugoslavenska konferencija nastavlja svoj rad i u Firenziju, a ne u Veneciju. Tu promjenjuju mesta italijanska vlada obrazlaže time, što sada u Veneciju počinje sezona posjeti stranaca.

U Firenziju su se već sastali italijanski i južnoslavenski delegati i započeli svoj rad.

Na dnevnom redu ove konferencije ima više točaka, među kojima i točka o reciprocitetu uređenju poljoprivrede nacionalnih manjina, i to jugoslavenske manjine u Italiji i italijanske manjine u Jugoslaviji.

Albanija izručila samostan sv. Nauma i Jugoslaviju.

Albanija je usputila Jugoslaviju, montažni St. Nauma. Time od pada jedna od sportskih točaka između Albanije i Jugoslavije.

Definitivni rezultat izbora u Jugoslaviji. Prema najnovijem vijestima iz Beograda, Nacionalni blok je dobio 163, a opozicija 152 mandata. Nacionalni blok: Radikalni 140, a samostalni demokrati (Pribicevčeva grupa) 23 mandata; opozicija: Davidovićevi 37, Radicevci 68, slovenački klerikalci (dr. Korošec) 20, jugoslavenska muslimanska organizacija (dr. Spahović) 15, Nijemci 5, crnogorski federalisti 3, zemaljoradnici 3 i Pucljevi slovenački kmetnici 1. Iz tog jasno proizlazi, da nacionalni blok imade 11 glasova većine. Računa se, da će nacionalnom bloku pristupiti i druge manje skupine, tako da će vladine grupe raspolažati sa apsolutnom većinom u Narodnoj skupštini, koja se sastaje 7. marta te godine.

Pošlije provedenih izbora vlasta zasada prilično političko zatise. Samo dr. Korošec hoće da stupi u vlast i traži dodirne točke sa radikalima i samostalnim demokratima. G. je Svetozar Pribicevčić kao ministar prospekt ukinuo njemačke paralelne na dvijeme gimnazijama. Protiv tome su protestirali njemački poslanici Neuner i drugi. Dobili su odgovor da je to učinjeno u ime represiala, za to, što je u Austrijskoj Republici ukinula sve slovenske škole u Koruškoj i, dok one ne budu uspostavljene, da neće da bude u njemačkim paralelki u Jugoslaviji.

Grčki turski spor.

Prema vijestima iz Atene, tamo se sve više više prolutarski pokret, koji je zahvatio velike razmjere.

Iako je intervencijom Veleša iz grčko-turski sukob zbog izgona partizana iz Carigrada prenesen na rješavanje ukrug Saveza Narda, ipak izvan tega grčke javno mišljenje ne zadovoljavajući se time, preko svih grčkih novina pozivaju vlastu na ostvarenje političkih zahtjeva i zadovoljstva. Pošto je izbijenje u Grčkoj veliko, predviđa se da bi mogla u skoru biti proglašena vojna diktatura. Smatra se da bi jedna takva diktatorska vojnačka vlast pokusala da oružjem riješi spor sa Turskom.

Kratke vijesti iz svih strana

Ovih su dana pred istražnom komisijom rimskog senata prislušan general Cortese i direktor "Corriere della Sera" senator Alberoni. Oni su o djelovanju generala de Bona kako su tvrdi iznijeli neke nove dokaze u potkrepu optužbe koju je podnio dr. Dodati protiv generala de Bona u vezi s Matteottijevim umorom. Agenzia Volta potvrđuje, da se bi mogla u skoru biti proglašena vojna diktatura. Smatra se da bi jedna takva diktatorska vojnačka vlast pokusala da oružjem riješi spor sa Turskom.

Velike istočne države priliv zapadne Evrope i Amerike.

Svojedobno smo javili, da je između Japana i Rusije došlo do prijateljstva ugovora. Tom prigodom smo napomenuli, da se taj ugovor u glavnom odnosi na gospodarske koriste između obiju zemalja. Međutim sada doznamo, da se u tom ugovoru nalazi i jedna klauzula, koja naglašuje, da se dodatak ugovoru ne će objedini u obliku nekih političkih boja.

Na zamolbu italijanske vlade italijansko-jugoslavenska konferencija nastavlja svoj rad i u Firenziju, a ne u Veneciju. Tu promjenjuju mesta italijanska vlada obrazlaže time, što sada u Veneciju počinje sezona posjeti stranaca.

U Firenziju su se već sastali italijanski i južnoslavenski delegati i započeli svoj rad.

Na dnevnom redu ove konferencije ima više točaka, među kojima i točka o reciprocitetu uređenju poljoprivrede nacionalnih manjina, i to jugoslavenske manjine u Italiji i italijanske manjine u Jugoslaviji.

Albanija izručila samostan sv. Nauma i Jugoslaviju.

Albanija je usputila Jugoslaviju, montažni St. Nauma. Time od pada jedna od sportskih točaka između Albanije i Jugoslavije.

Prema najnovijem vijestima iz Beograda, Nacionalni blok je dobio 163, a opozicija 152 mandata. Nacionalni blok: Radikalni 140, a samostalni demokrati (Pribicevčeva grupa) 23 mandata; opozicija: Davidovićevi 37, Radicevci 68, slovenački klerikalci (dr. Korošec) 20, jugoslavenska muslimanska organizacija (dr. Spahović) 15, Nijemci 5, crnogorski federalisti 3, zemaljoradnici 3 i Pucljevi slovenački kmetnici 1. Iz tog jasno proizlazi, da nacionalni blok imade 11 glasova većine. Računa se, da će vladine grupe raspolažati sa apsolutnom većinom u Narodnoj skupštini, koja se sastaje 7. marta te godine.

Pošlije provedenih izbora vlasta zasada prilično političko zatise. Samo dr. Korošec hoće da stupi u vlast i traži dodirne točke sa radikalima i samostalnim demokratima. G. je Svetozar Pribicevčić kao ministar prospekt ukinuo njemačke paralelne na dvijeme gimnazijama. Protiv tome su protestirali njemački poslanici Neuner i drugi. Dobili su odgovor da je to učinjeno u ime represiala, za to, što je u Austrijskoj Republici ukinula sve slovenske škole u Koruškoj i, dok one ne budu uspostavljene, da neće da bude u njemačkim paralelki u Jugoslaviji.

Grčki turski spor.

Prema vijestima iz Atene, tamo se sve više više prolutarski pokret, koji je zahvatio velike razmjere.

Iako je intervencijom Veleša iz grčko-turski sukob zbog izgona partizana iz Carigrada prenesen na rješavanje ukrug Saveza Narda, ipak izvan tega grčke javno mišljenje ne zadovoljavajući se time, preko svih grčkih novina pozivaju vlastu na ostvarenje političkih zahtjeva i zadovoljstva. Pošto je izbijenje u Grčkoj veliko, predviđa se da bi mogla u skoru biti proglašena vojna diktatura. Smatra se da bi jedna takva diktatorska vojnačka vlast pokusala da oružjem riješi spor sa Turskom.

Kratke vijesti iz svih strana

Ovih su dana pred istražnom komisijom rimskog senata prislušan general Cortese i direktor "Corriere della Sera" senator Alberoni. Oni su o djelovanju generala de Bona kako su tvrdi iznijeli neke nove dokaze u potkrepu optužbe koju je podnio dr. Dodati protiv generala de Bona u vezi s Matteottijevim umorom. Agenzia Volta potvrđuje, da se bi mogla u skoru biti proglašena vojna diktatura. Smatra se da bi jedna takva diktatorska vojnačka vlast pokusala da oružjem riješi spor sa Turskom.

Velike istočne države priliv zapadne Evrope i Amerike.

Svojedobno smo javili, da je između Japana i Rusije došlo do prijateljstva ugovora. Tom prigodom smo napomenuli, da se taj ugovor u glavnom odnosi na gospodarske koriste između obiju zemalja. Međutim sada doznamo, da se u tom ugovoru nalazi i jedna klauzula, koja naglašuje, da se dodatak ugovoru ne će objedini u obliku nekih političkih boja.

Na zamolbu italijanske vlade italijansko-jugoslavenska konferencija nastavlja svoj rad i u Firenziju, a ne u Veneciju. Tu promjenjuju mesta italijanska vlada obrazlaže time, što sada u Veneciju počinje sezona posjeti stranaca.

U Firenziju su se već sastali italijanski i južnoslavenski delegati i započeli svoj rad.

Na dnevnom redu ove konferencije ima više točaka, među kojima i točka o reciprocitetu uređenju poljoprivrede nacionalnih manjina, i to jugoslavenske manjine u Italiji i italijanske manjine u Jugoslaviji.

Albanija izručila samostan sv. Nauma i Jugoslaviju.

Albanija je usputila Jugoslaviju, montažni St. Nauma. Time od pada jedna od sportskih točaka između Albanije i Jugoslavije.

Zdravstvo

Dr. J. Arambasic:

SKRLETNA VRUĆICA.

Kao što poznate nikne samo od zrna pšenice, a kurkur od kurkurova zrana, tako i svaka kužna bolest nastaje od svoje naročite skrletne vrućice. Kod etirovkih komuniteta, u kojima žive skrletne vrućice, imaju karakteristične simptome, ali se zna da je u skrletu, u kojemu žive skrletne vrućice, ukratko i učinkovito učinkuju i posjeti bolesnicima.

Najpoznatiji su da raznesu bolest oni, koji obolje od gore spomenute veoma lagane skrletne vrućice, pa treba biti vrlo oprezan, da li je u skrletu, u kojemu žive skrletne vrućice, ukratko i učinkovito učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolničari i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Bolesnici i lekari, koji se u skrletu učinkuju i posjeti bolesnicima, treba da budu oprezni, da ne učinkuju i posjeti bolesnicima.

Pridružujući se narodu, koji je na vrijeme u crkvu onako srdaćno, pokazao odanost svomu načelniku, želimo i mi vrijednim mladencima svako dobro. Bili sretni i zadovoljni na sreću svoju i na diku našeg miloga i krsnog Bršća. — Živjeti!

Iseljivanje u Južnu Ameriku.

Otkada je Sjeverna Amerika ograničila broj doseljenika, otada raste sve to veći broj iseljenika na Južnu Ameriku. To se vidi i po našim ljudima, koji se ukraju u Trstu.

Najveća je država Brazil, gdje ima puno neobradjena zemljišta. Zato se i traže radnici izvana, za obradjivanje polja. Brazilijanska vlada daje doseljenicima, kada stignu u luku Rio de Janeiro, hrani, stan i troškove za put gdje će preuzeti zemlju za obradjivanje. Na putu ih prati tumač njihova jezika. Vlada daje do 30 hektara zemlje uz cijeni 3-4 dolara po hektaru. Ta se svota plaćajuće u obroku kroz 10 godina i počne se isplaćavati treće godine. Sviše podjeljuje oruđe za oranje i građivo za kuće. Tko dodje sa porodicom od 3 člana (od 12 do 50 godina) vlada plaća i putne troškove iz Europe u Ameriku. U Paragauju država daje besplatnu vožnju od Montevidea do Asuncion i plaća doseljeniku hrani za 8 dana, dok se prihvati posla. Daje mu zemljišto do 20 hektara uz cijeni 3 dolara po hektaru. To se isplaćuje u obroku kroz 5 godina. U Bolivijskim doseljenicima imaju besplatnu vožnju po svoj državi dok se namjesti na određenu u zemlju, koje mogu dobiti do 50 hektara uz vratni cijeni 10 centavosa (naših 26 dinara) po hektaru. To mogu isplati u drugom nizu — 50 godina.

Argentina također ima dosta zemljišta za obradjivanje, kojega ona daje u najmanj 10 godina, plaće se 5 dolara na svaki hektar. Može se to zemljište i kupiti, ali ne više od 100 hektara za sijanje i 50 hektara za pašnjak. Takovo zemljište mora da bude obradjeno kroz 2 godine, a za to treba uloziti preko tisuću dolara.

Republika Čile daje velike pogodnosti doseljenicima, plaća ih put, daje im zemlje do 150 hektara i novčane primopredaje 500 peta (3900 lira) za gradnju i oruđje. Ovih zadnjih godina puno se je doselilo Nijemaca, Italijana i Japanaca. U Argentini se bave obično poljedelstvom, zakupuju zemljište, pa ako ih iznosi dobre ljetine, postanu vlasnici te zemlje (farme), dokim u Čile zapošleni su pretežno industrijom saština.

Usprkos svega toga, ima tamo dosta nezaposlenih ljudi, koji bi se radio ratiti kući, a ne mogu. Zato prepucano našim ljudima, da ne hrle u Južnu Ameriku, već neka se radije drže one naše poznate poslovce: «Svoja kućica, svoja slobodica».

Svega po malo

Iz zemlje učinak nešto.

Ovaj neobični epitet zaslužuju bez sumnje Udržene Države Amerike, jer statistika iznijela je za juči nevjerojatne podatke. Prošle godine zabilježeno je 26.600 smrtnih slučajeva i 670.000 teških ozleda. Ukupno bilo je oko 700.000 ljudi nezgoda. Prema tome bilo je 24 posto nezgoda više, nego g. 1923. A čini se, da će se to stanje još znatno pogoršati, jer konzum automobila sve više raste. Prošle godine izdano je preko dvije milijarde dolara za nabavu automobila, a broj „automobilskih anafabeta“ spao je na jednu četvrtinu pučanstva. A pri tome valja držati na umu, da ljudi koji upravljaju autom na maliču gotovo nikada na ogromne odgovornosti i jure bezobzirno najpremetnijim ulicama. I zato nije čudo, da u Americi godišnje nastrada od automobila toliko ljudi, koliko u svjetskom ratu.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

Dionička glavnica
Dinara 75.000.000

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Karlovac, Kraljevica, Krizevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Novi Sad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Virovitica, Vukovar, Žemun, Zagreb, Ilica br. 5.

Ispostave: Osijek d. g.

U ZAGREBU

Osnovana god. 1846.

Podružnica FIUME-RIJEKA

Pričuve: Din. 55.000.000

Ulošci preko Din. 500.000.000

Prima:

uloške na knjižice i tekući račun.
Eskomptira mjenice i devize.

Prima:

na inkaso tu- i inozemne
mjenice.

Izdaje:

4% založilice i 4% komunalne obveznice, koje imaju oprost od poreza, papilarnu sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje:
valute i devize.

Izdaje:

čekove i kreditna pisma, obavljaju isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mesta.

Unovčuje:
razne čekove
poglavlito američanske.

Obavlja:
burzovne naloge savjesno i kulantno.

Posreduje:
kod predoznaka iz Amerike u
tuzemstvo.

Ljudožder Denke jeo je i djevojče. Potvrđuju se vijesti, da je šlaski ljudožder Denke ubio i jednu djevojku. Vlasti su utvrdile, da je nestalo jedne djevojice iz Breslava, od kako je bila ušla u Denkovu kuću, pa se pretpostavlja, da je i ona svršila u ostale njeđive žrtve. Bilo je javljeno, da je jesinska ljudožderova bila sabranjena u jednom kutu mninsterškog groblja, poslije kako je njegova glava istražena na klasicu u Breslavi. Jesinska ljudožderova ponovno je iskopana i otpremjena u Breslavu. Ljetočincima je mnogo dobro da toga, da utvrde, da li su naštale u Denkovom tijelu neke promjene od 20-godišnjeg hranjenja ljudskim mesom.

Temperatura od 8000 Celzija.

Premda istraživanjem, najviša temperatura koju se do sad mogla postići, bila je 6000 Celzija. Profesor fizike u Breslau Lummel pravio je posekuse, da postigne veću temperaturu i to može do rukom. On je opazio da temperatura električnog luka svjetla, koja iznosi 4000 Celzija, raste, ako se taj luk svjetla provodi pod većim pritiskom. Zato je on metnuo kružnu lampu u debeli sud, u koji je dovedenje žarke provisavao pritisak. Temperatura je neprekidno rasla i kod tlaka od 40 atmosfera postignuta je temperatura od 8000 Celzija. Visina temperature mogla se ustanoviti optičkim pirometrom.

Drama ruskoga kneza.

Pred berlinskim sudistom odgovarao je bivši ruski knez A. Trubeckoj zbog kradje, na kojoj je bio i gardijski časnik, a za tim je pripadao vojski dobrotvora, — onda je opet u Carigradu prodavao novine i čističi cipole. U Zagrebu je bio činovnik i sudbeni pisar, u Berlinu radio je kao konobar zajedno sa svojim zaručnicom, hitiće zaslužiti toliko, da uzmogne u Frankfurtu otvoriti — modni salon! Međutim dokazano je, da je nekoliko puta opipljeno u vlakovima putnika, koji su spaval. U nekim slučajevima dokazan mu je i gрабеж. Knez Trubeckoj, kojemu je sada tek 24 godine, osuđen je na 4 godine tamnicu.

Viseći tornjevi.

Ima na svijetu više višestrukih tornjeva, Zvonik u Pizi, visok 54,47 metara, ima 207 stupova, sagradjen je g. 1174. U njegovoj steni Galilei je sanjao svoja iznakača. U Bologoj toranj Garisenda visok je 47 i po m. a magnat je 2,37 m. Priča se, da se Garisenda začudio kćer Asellića. Ali ovaj mu je ne htjede dati vec pod ujvetom, da sagradi sličan toranj kćer i on. Garisenda, izvrsi občanje i zadobio Asinellićev kćer. Viseći toranj nalazi se u Semanu u Turkestanu, a priča se, da ga je sagradio Al-hasan, sin Muhamedov. Osobite je ljepote tornja u kinесkom gradu Sisciau, poznat pod imenom pagode tigre na usponuju zaručnicu kineskog cara, koju je tigra proždala. Rami iznajmni hijedoste povrata kose tornjeve, ali im je uspijelo.

Viseći priznanje srpskom izumitelju.

Beogradski je mehaničar Petar Janković izumio aparat, s kojim se može uspješno boriti protiv komaraca. Aparat je veoma jednostavan. Sastoji se od reflektora, koji mame komarce, i sisaljke, koja pravljake komare i spravlja ih u mrežu. U jednoj noći tako luhati više vrćati komaraca. Taj izum je primila italijanska i francuska javnost. Za aparat se počeo zanimati i italijanski kralj, koji je kupio i dao postaviti na jednom od svojih posjeda. Italijanski je kralj po svom poslaniku u Beogradu, Bodraru, poklonio izumitelju u znak priznanja zlatnu uru s lancem.

Junakova smrt telefonistice.

Premda vijestima iz New-Yorka, desio se u gradu Brooksu (Maine) neobičan slučaj ženskog heroizma. U poslovnoj četvrti grada budeo je jedino trgovini izmenada požar, koji je doskor obuhvatila čitavu kuću. Na telefonu je upravo vršila službu đatica Carrie Johnson, koja je hladnokrvno ustreljala na svom mjestu i telefonirala na sve strane po pomoći. I tako su doskora stigli vatrogasci, koji su uspješno izvršili svoju zadatu, jer je đatica Johnson obavijestila. Ali savježna telefonistica platio je svoju poštovatvoštvo glavom. Kada su vatrogasci htjeli da je oslobođe, — našli su je već ugubenu u dimu.

Neobičan pogreb u Italiji.

U Castelbellorte, blizu Mantove u Italiji, umro je ovih dana neki starac. Taj starac Ferdinandino del Collo, ostavio je citav svoj imetak, što ga je prešteđao u prevelikoj svojoj skrnosti svojim zucišima, ali ih je obvezao, da se séprovod mora obaviti tačno prema njegovim odredbama. Taj čudački način imao smisla za patriotizam i religiju, pa je u oporuči-vođu računa o tome, da njegova sahrana bude jasan izrazaj njegovog gledanja na svijet. Tako se desilo, da pred nekoliko dana iz kroz čitav mjesto prolazi neobična povorča. Na čelu povorke Isao je neki manjup, odjelen za paoj, nosiće italijansku zastavu. On je izigravao svećenika. Lijes nosili su općinski pometači. Prrijed odlaska na groblje, povorča je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojoj se piše i ludovalo boga vina. Na sanduk je izliveno nekoliko boka vina. Iz krme krenula je posmrtna maslerata na groblje, dok je muzika svirala plesove. Većina putanša bila je ogorčena zbog ovog prizora, to više, što je u njemu gledala profanaciju patriotsim i religioznosti.

Koliko vremena žube žene pred ogljikom?

Uzor strpljivosti daje neki čovjek, koji imade toliko vremena, da ga gubi bez očajanja. On je svrđano i nesmiljeno izračunao vrijeme, što ga žena u svom životu provodi pred ogljedalom.

Najprije je dug godina promatrao majku, koju je stale pred jednom krmom, u kojo